

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CBS CENTRUM
BADAŃ
SPOŁECZNYCH
UNIwersytet WARMINSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Monika Maciejewska

Szkolnictwo zawodowe na Warmii i Mazurach a potrzeby regionalnego rynku pracy

Wnioski z badań

prowadzonych w latach 2009 – 2010 w ramach projektu „Diagnoza potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego a kierunki rozwoju regionalnego rynku pracy”

Projekt realizowany w ramach Działania 9.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Struktura wystąpienia

- Informacja o projekcie
- Konteksty społeczne, gospodarcze i edukacyjne
- Sytuacja szkół zawodowych
- Absolwent szkoły zawodowej na regionalnym rynku pracy

Cele projektu

- **Rozpoznanie aktualnego stanu szkolnictwa zawodowego na terenie Warmii i Mazur w aspekcie możliwości jego dostosowania do aktualnych i przyszłych potrzeb lokalnego rynku pracy**

Przystępując do badań, sformułowano następujące problemy:

- . 1. Jaki związek występuje między różnymi elementami struktury rodziny a wyborem szkoły zawodowej przez młodzież gimnazjalną?
- . 2. Jakie są aspiracje edukacyjne i zawodowe badanych uczniów i ich rodziców?
- . 3. Jakie formy poradnictwa i doradztwa zawodowego prowadzone są w gimnazjach?
- . 4. Jaka jest oferta dydaktyczna szkół zawodowych w regionie warmińsko-mazurskim?
- . 5. Jakie występują strategie rozwoju szkolnictwa zawodowego?
- . 6. Jakie nastąpiły zmiany w funkcjonowaniu szkół zawodowych w regionie?
- . 7. Jakie są opinie pracodawców o przygotowaniu merytorycznym i społecznym absolwentów szkół zawodowych?

konteksty

- Atrakcyjność (jakość) szkolnictwa zawodowego – dwie strony medalu
- Miejsce szkoły zawodowej w środowisku lokalnym
- Jaki jest i jak się będzie zmieniał regionalny rynek pracy?
- Reforma szkolnictwa zawodowego

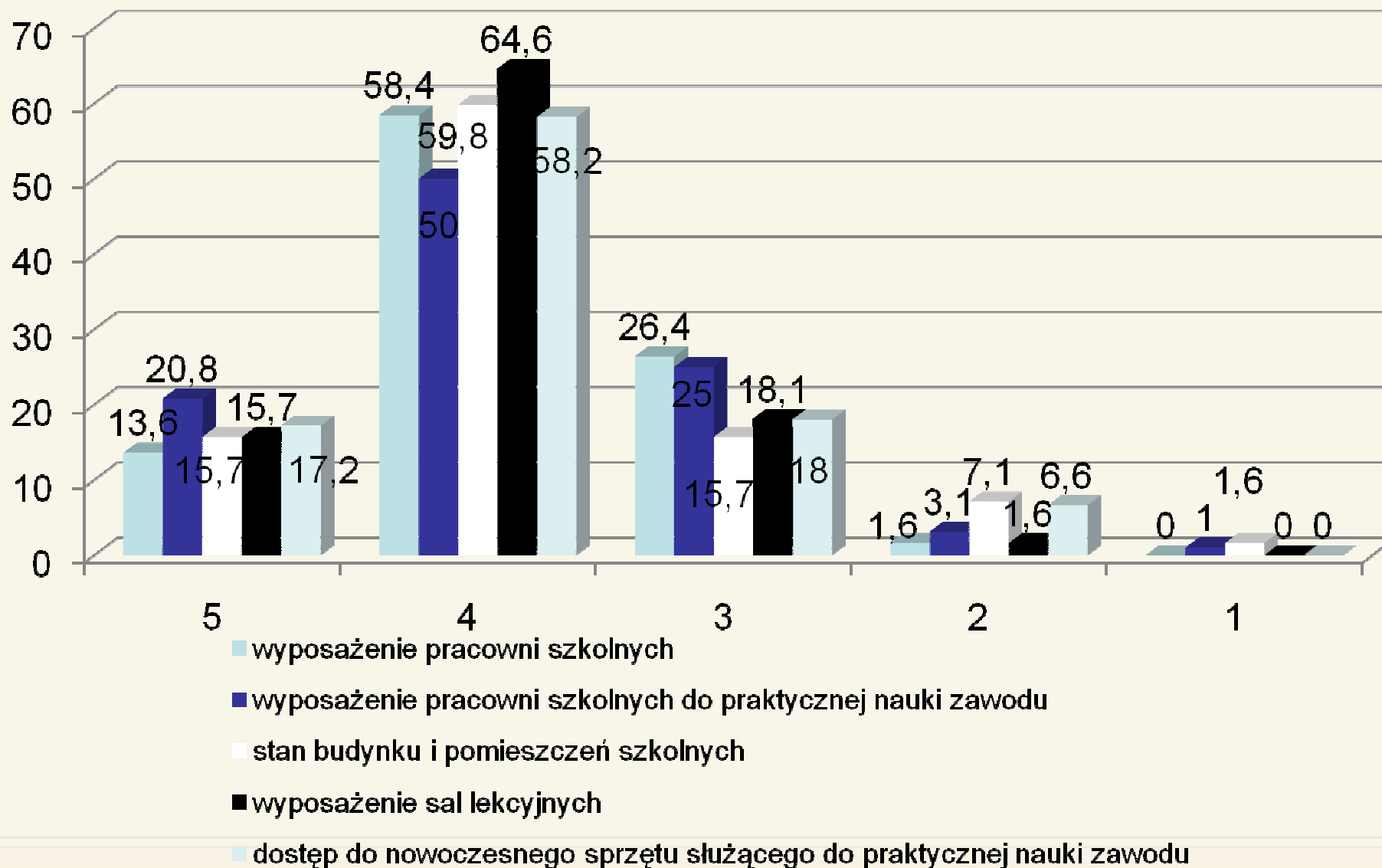
Zanim pójdziemy do szkoły... gimnazjaliści o wyborach dalszej edukacji

- Aspiracje edukacyjne gimnazjalistów i ich rodziców
- Kilka istotnych uwarunkowań wyborów szkoły ponadgimnazjalnej
- Doradztwo zawodowe – „czarny koń” wyścigu po wiedzę

Szkoły zawodowe i ich potencjał

- Baza
- Szkoły z tradycjami
- Duży majątek
- Przedsiębiorczość dyrektorów

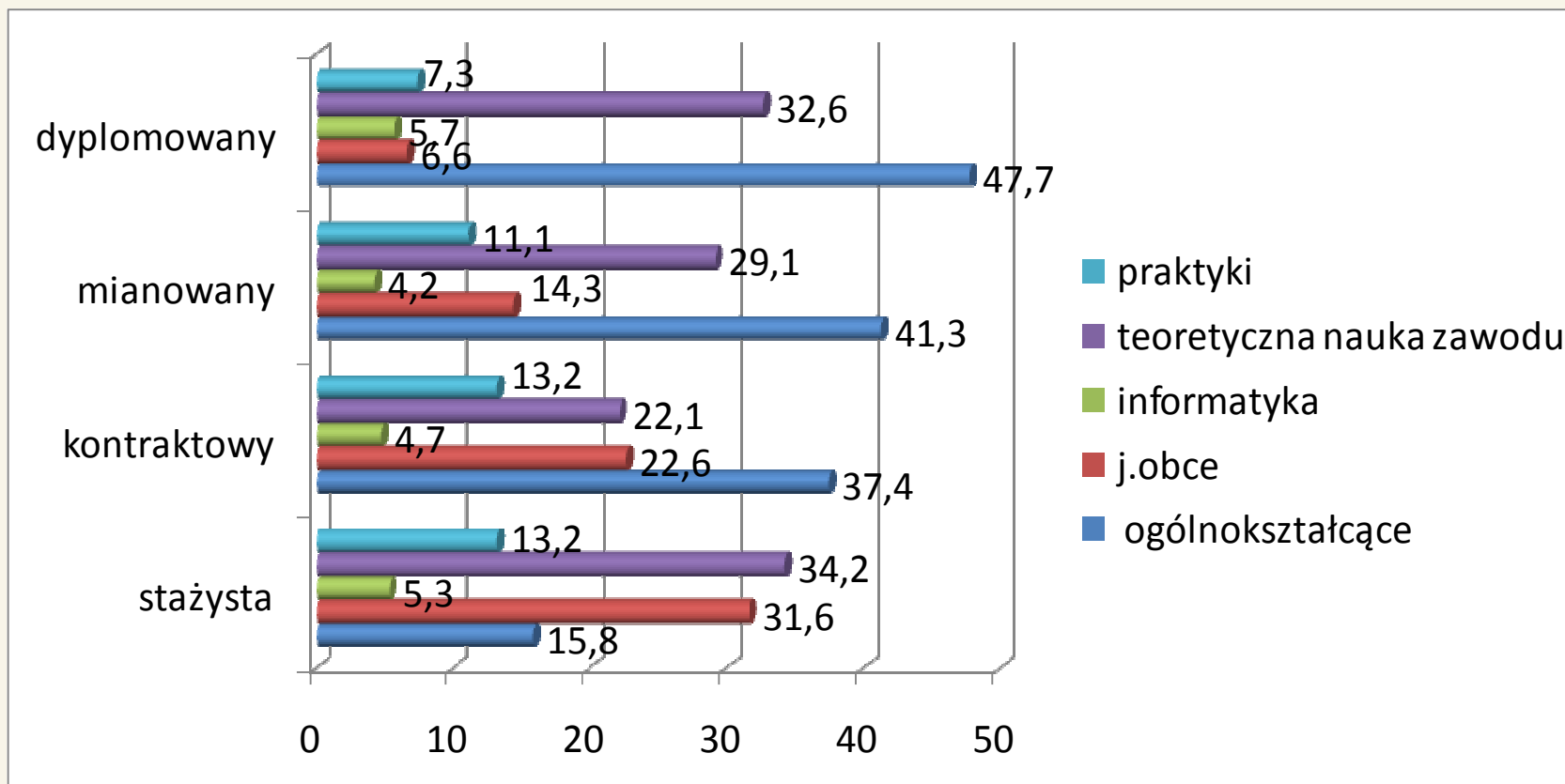
Ocena zaplecza techno – dydaktycznego szkół zawodowych

kadra

- Doświadczenie
- Stałe doskonalenie
- Problem z nauczycielami przedmiotów zawodowych
- Problem „starzenia się” kadry

Stopień awansu zawodowego a nauczane przedmioty

Uczniowie

- Motywacje do podejmowania nauki w szkołach zawodowych
- Aspiracje i plany edukacyjne i zawodowe
- Wiedza na temat rynku pracy, możliwości zatrudnienia oraz oczekiwań pracodawców

Motywy podjęcia przez uczniów nauki w szkole zawodowej

- „szybkie” podjęcie pracy (67,8% odp. pozytywnych przy 13,2% odp. negatywnych)
- znalezienie pracy w okolicy miejsca zamieszkania (54,4% wskazań pozytywnych przy 23,2% negatywnych)
- podjęcie pracy w zawodzie za granicą (51% odp. pozytywnych przy 25,8% - negatywnych)
- realizowanie własnych zainteresowań (60,7% odp. pozytywnych przy 16,2% negatywnych)
- rozwijanie zdolności kierunkowych (52,2% wskazań pozytywnych przy 22,9% negatywnych)

Bariery hamujące rozwój szkolnictwa zawodowego w regionie – optyka dyrektorów

- Niskie nakłady finansowe
- Społeczny stereotyp „złego wyboru”
- Bariery formalne (nakładanie się egzaminów zawodowych i matury, różne podmioty egzaminujące, ograniczenia w rozwoju bazy itp.)
- Dylemat dla jakiego rynku kształcić – lokalnego, regionalnego, krajowego, europejskiego

Absolwenci na rynku pracy

- **Charakter lokalnego rynku pracy**
- **Ocena absolwentów przez pracodawców i współpracowników**
- **Zapotrzebowanie na kadry przygotowywane przez szkoły zawodowe**
- **Współpraca przedsiębiorstw ze szkołami**

Rynek pracy

- Otwartość rynku pracy na absolwentów szkół zawodowych i średnich zawodowych w opiniach pracodawców: „jeśli ktoś chce pracować, to prędzej czy później znajdzie pracę”
- Sceptycyzm w ocenach – wyraźnie ograniczone możliwości zatrudniania absolwentów w opiniach pracowników przedsiębiorstw

Rynek pracy

- *Co ceniają pracodawcy u zatrudnionych przez siebie absolwentów, zarówno szkół zasadniczych zawodowych, jak i techników?*
- Spośród umiejętności i kompetencji pracowników najwyżej cenionymi okazały się: fachowość i wiedza, doświadczenie zawodowe, sumienność i rzetelność, jak również odpowiedzialność.
- Najmniejsze zainteresowanie pracodawcy wyrazili w odniesieniu do umiejętności posługiwania się językami obcymi

Rynek pracy

- Aktualne zapotrzebowanie na absolwentów – wyraźne ograniczenia.
- Dalsze perspektywy zatrudnienia młodych osób – bardziej optymistyczne
- Branże aktualnego i potencjalnego zatrudnienia nie do końca są ze sobą zbieżne. Aktualnie i perspektywicznie młodzi ludzie mogą znaleźć oferty pracy w branży produkcyjnej, handlowej, hotelach i restauracjach. Trudniejsza sytuacja występuje w odniesieniu do branży budowlanej – obserwowany i odczuwany obecnie kryzys powoduje, że tylko 8 pracodawców (7,9%) zgłosiło takie zapotrzebowanie, w przyszłości zaś 11,2%.

Rynek pracy

- Istnieje ogromna potrzeba nawiązywania współpracy, komunikacji i podtrzymywania kontaktów z podmiotami odpowiedzialnymi za szkolnictwo zawodowe i politykę kadrową w regionie. Przypomnijmy, iż jedynie 5,4% pracodawców współpracuje ze szkołami zawodowymi, a 9,7% kooperuje z urzędami pracy.

Konkluzja

- Jak wykorzystać istniejący (uratowany?) potencjał szkół zawodowych dla kształcenia respektującego dwojakiemu rodzaju potrzeby – rozwój gospodarki i kultury regionu oraz aspiracje i dążenia edukacyjne i zawodowe młodzieży?
- Edukacja – także zawodowa - jako „skarb ukryty”

Z treścią raportów opracowanych na podstawie przeprowadzonych badań można się zapoznać na stronie:

www.uwm.edu.pl/cbs/szkolnictwozawodowe/Szkolnictwozawodowe/Do_pobrania.html

Dziękuję za uwagę